

IZPOD TRIGLAVA

Piše Tone Gorjup

V DRUŽINI EVROPSKIH NARODOV. Prvi maj 2004 je bil dan praznovanja za Slovenijo, devet drugih držav in celotno Evropo. Slovenci smo po več letih načrtnih prizadevanj postali evropski državljani in enakopravni pri graditvi skupne prihodnosti. Pred dvajsetimi leti so bile to le oddaljene sanje. Bili smo del tiste Evrope, ki ga je oklepal komunistični sistem. Naši politični voditelji so prisegali na samoupravni socializem. Romali so v Beograd, Moskvo in središča tretjega sveta, kjer so vladali diktatorji, odeti s plaščem neuvrščenosti. In vendar so bili med nami ljudje, ki so verjeli, da bo Evropa nekoč drugačna. Na začetku osemdesetih let je takratni ljubljanski nadškof Alojzij Šuštar zapisal: »Res je, da so razkosanost Evrope in politična, vojaška, narodnostna in verska nasprotja velika ovira za skupno delo. Tudi je res, da Evropa danes že dolgo ni več tako krščanska kakor na primer v srednjem veku. A ravno zato imajo danes kristjani in med njimi še prav posebej katoliška Cerkev veliko nalogo, da pomagajo graditi novo Evropo in da prispevajo svoj delež. To velja tudi za nas Slovence, saj je tudi za nas Evropa naša širša domovina in njena prihodnost je tudi naša skrb.« Danes vsi lahko govorimo o naši širši domovini. In še nekaj ne smemo pozabiti. Povečala se je tudi naša ožja domovina. Padle so meje z Avstrijo in Italijo, kjer živijo deset tisoči naših rojakov.

V EVROPO Z BOŽJIM BLAGOSLOVOM. Tako kot v času plebiscita in kasnejše razglasitve samostojne Slovenije, je imela tudi pri vrnitvi Slovenije v objem Evrope pomembno mesto duhovna priprava na ta dogodek. S tem namenom so slovenski škofje vernikom napisali posebno pismo, v okviru praznovanj pa so potekala številna molitvena srečanja in zahvalne svete maše. Že 29. aprila je bila sveta maša za domovino v ljubljanski

stolnici. Somaševanje je ob nadškofijskem upravitelju škofu Andreju Glavanu in pomožnem škofu Alojzu Uranu ter drugih duhovnikih vodil apostolski nuncij v Sloveniji Santos Abril y Castello. Na predvečer vstopa Slovenije v družino evropskih narodov je koprski škof Metod Pirih skupaj z goriškim nadškofom Dinom De Antonijem vodil slovesne večernice v frančiškanski cerkvi na Kostanjevici v Novi Gorici. Državna meja je doslej potekala tik pod cerkvijo in tako zaprla pot mnogim prebivalcem Gorice, ki so pred tem stoletja prihajali v to Marijino cerkev. Isti večer se je na Matajurju, ki leži med Slovenijo in Italijo, zbrala množica ljudi, da bi pozdravili vstop Slovenije v Evropsko zvezo. Ob tej priložnosti sta videmski nadškof Alfredo Battisti in koprski pomožni škof Jurij Bizjak poleg planinske kočice darovala mašo pred verniki iz Nadiške doline, Terskih dolin in Videmske pokrajine ter Slovenci, ki so prišli iz Posočja in od drugod. V narodnem svetišču pri Mariji Pomagaj na Brezjah je 1. maja sveto mašo za domovino daroval apostolski nuncij Santos Abril y Castelló. Po maši je sledil kratek kulturni program ter blagoslov slovenske, evropske, Marijine ter papeške zastave pred kipom papeža Janeza Pavla II. Istega dne sta v mariborski stolnici sveto mašo darovala dublinski nadškof koadjutor Diarmuid Martin in mariborski škof Franc Kramberger. Tudi v številnih drugih krajih so pripravili slovesna bogoslužja, še zlasti ob meji, kjer so se srečevali verniki nekoč zares oddaljenih, danes pa sosednjih župnij. Opoldne 1. maja se je po naročilu škofov po vsej Sloveniji razlegalo praznično zvonjenje in slovesno pritrkavanje

PRAZNOVANJA OB VSTOPU V EVROPSKO ZVEZO so potekala po številnih slovenskih krajih. Posebej slovesno je bilo na osrednji državni proslavi v Novi Gorici oziroma Gorici, kjer sta bila glavna

govornika predsednik slovenske vlade Anton Rop in predsednik Evropske komisije Romano Prodi. Slednji si je ta kraj izbral kot simbolno mejo, ki je več kot pol stoletja delila Gorici, s tem pa tudi Evropo. Ob tej priložnosti je Prodi izrekel dobrodošlico ne le Slovincem, ampak vsem petinsemdesetim milijonom novih državljanov Evropske zveze. Dejal je, da lahko združeni ohranimo in spodbujamo našo neodvisnost v svetu, naše vrednote in naš model gospodarskega, političnega in družbenega razvoja. Poleg Nove Gorice in Ljubljane so državne prireditve ob širitvi Evropske zveze gostili še na tromeji z Avstrijo in Italijo ter z Avstrijo in Madžarsko, pa tudi v Gornji Radgoni, Hodošu in v Bovcu. Zanimivo je, da so na vseh tako imenovanih državnih prireditvah govorili predvsem nekdanj zapriseženi komunisti, pri čemer je šlo mnogim na smeh, saj se je čutilo, da ne govorijo iz prepričanja. To tudi ni tako nenavadno, saj smo v Evropo vstopili s prečiščeno vlado, v kateri so zastopane le stranke, ki so izšle iz prejšnjega totalitarnega sistema. Razmerje sil se pozna tudi v državnem zboru, zlasti pa v gospodarstvu, medijih in lastništvu kapitala. Tako je na primer državni zbor 7. maja zavrnil predlog zakona o odnosih s Slovenci, ki živijo zunaj meja Republike Slovenije in ki bi slednjim prinesel precej ugodnosti in pravic. Politična elita, ki nam trenutno vlada, slovenstva nima za vrednoto, nacionalni ponos in ljubezen do domovine nista v njihovem programu.

PRAZNOVANJA ZA SRCE IN DUŠO. Pri nas je že stara navada, da se za 1. maj kurijo kresovi. Tako je tudi ob vstopu Slovenije v Evropsko zvezo zagorelo na številnih gričih in hribih. Vrstile so se kulturne in zabavne prireditve. Na mejnem prehodu Škofije so simbolno odkrili skulpturo z imenom Odprta vrata. Delo umetnikov iz Slovenije in Italije ponazarja kamnita vrata s peščeno uro na stebri, kar naj bi opozarjalo na tradicijo odprtosti v tem delu Evrope in govorilo o tem, da bodo ta vrata večno odprta. Na Gorenjskem, zlasti v Karavankah in Kamniških Alpah, so se na številnih mestih srečevali planinci. V Bovcu so za pestro dogajanje poskrbeli padalci iz vseh 25 članic Evropske zveze. Prireditve ob vstopu v Evropsko zvezo smo pripravili tudi na Radiu Ognjišče in sicer smo praznovali v Arboretumu Volčji potok. V njem je bila ravno odprta razstava tulipanov in minimundus iz Celovca.

Približno šest ur smo na posebnem odru gostili različne glasbene izvajalce in program neposredno prenašali.

ROJSTNI LIST SLOVENSKE KULTURE. V razstavnih dvorani narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani so 17. maja odprli razstavo naših srednjeveških pisnih spomenikov. Pripravil jo je vodja rokopisnega oddelka Mihael Glavan. Kot je poudaril, želijo z njo zdaj, ko smo združeni v skupni državi - Evropski zvezi, opozoriti na čas, ko smo že skupaj ustvarjali evropsko duhovno zgodovino. Na razstavi, ki ima naslov Rojstni list slovenske kulture, so do 20. junija na ogled štiri osrednji slovenski pisni spomeniki. Na prvo mesto spadajo Brižinski spomeniki, ki jih hrani Bavarska državna knjižnica v Münchnu. Gre za najstarejši zapis slovenščine, ki je nastal med letoma 972 in 1039. Ohranil se je v mašni knjigi freisinškega škofa Abrahama; ta škofija je imela v posesti tudi del Koroške. Prvi in tretji brižinski spomenik predstavljata obrazca splošne spovedi, v drugem pa je pridiga o grehu in pokori. V drugem dokumentu - Celovškem rokopisu, ki ga imenujemo tudi Rateški, so zapisane tri osnovne krščanske molitve Očenaš, Zdrava Marija in Apostolska vera. Ta rokopis, ki ga hrani deželni arhiv v Celovcu, je nastal okrog leta 1370. Naslednji je Stiški rokopis, ki je nastal v prvi polovici 15. stoletja v cistercijanskem samostanu v Stični. Rokopis, ki ga hrani rokopisni oddelek Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, je poleg obrazca skupne spovedi še začetek velikonočne pesmi, priklic Svetega Duha in Marijina pesem Češčena bodi. Tu je še Černjenski ali Čedadski rokopis, ki ga hrani Arheološki muzej v Čedadu. Gre za manjšo knjižico, kjer so na robovih listov zapisana slovenska osebna in krajevna imena. Na razstavi je tudi precej drugega gradiva, ki je povezan z omenjenimi rokopisi.

IZBRANA DELA JANEZA JALNA. Mohorjeva družba Celje je po vzoru izbranih del Finžgarja, Meška, Pregla in Detele v svoj založniški program sedaj uvrstila Izbrane spise duhovnika in pisatelja Janeza Jalna, ki ga mladi poznajo predvsem po romanu Bobri. France Pibernik je v štiri knjige uvrstil vsa temeljna Jalnova dela, poleg romanov tudi manj znane drame in krajšo prozo, ter jih pospremil s pripombami, komentarji in pojasnili. Izbrani spisi v prvi knjigi prinašajo z romana Ovčar Marko in

Cvetkova Cilka, v drugo knjigo sta uvrščena roman Trop brez zvoncev in izbor novel Previsi. Tretja knjiga prinaša roman Ograd in dramsko trilogijo: Dom, Srenja, Bratje, v četrti, ki še ni izšla, pa bodo Bobri.

200-LETNICA MILOŠA KÜZMIČA. Pred tedni, natančneje 11. aprila je minilo 200 let od smrti prekmurskega katoliškega pisatelja in duhovnika Miloša Küzmiča. Po duhovniškem posvečenju je bil do smrti župnik pri Svetem Benediktu. Priredil in prevedel je vrsto knjig za cerkevne potrebe od knjige z berili in evangeliji, do katekizmov, molitvenikov in cerkvenih pesmaric. Za šolske potrebe je pa napisal Slovenski abecednik in priročnik za narodne šole. Miloš Küzmič je bil obenem pomemben tudi kot narodni buditelj Prekmurcev tako v vlogi duhovnika kot šolskega nadzornika. V spomin na slavnega rojaka je mariborski pomožni škof Jožef Smej 25. aprila v Kančevcih blagoslovil spominsko obeležje. Tam je potekal tudi znanstveni simpozij ob njegovi 200 letnici smrti, na katerem so predavatelji osvetlili to izredno osebnost 18. stoletja in pomen njegovega pisateljstva za prekmurskega človeka.

Povezovanje izseljenske mladine

Pošiljam vam opis projekta Povezovanje izseljenske mladine, ki poteka že tretje leto in pokriva mladino s slovenskimi koreninami iz ZDA, Kanade in Argentine. Letos smo poslali predstavitev tudi na slovenske domove v Avstraliji. V interesu nam je, da v letošnjem letu pridobimo tudi nekaj mladih iz Avstralije, saj je le tako možno, da se projekt širi.

Tabor se prične 5. julija in poteka štirinajst dni po vsej Sloveniji, kjer se mladi učijo slovenskega jezika, običajev, spoznavajo lepote Slovenije in so informirani o možnosti študija v Sloveniji in EU. Prilagam vam tudi program in prijavnico. Pogoj za udeležbo so slovenske korenine, starost med 18 in 27 let ter prednost imajo tisti, ki še niso bili v Sloveniji. Možnost za prijavo je še do začetka junija (možne so tudi izjeme). Slikovno gradivo in opis ter prijavnico si lahko pridobite na internetni strani www.mednarodna.org

Prosim, če posredujete informacijo vsem, ki bi jih projekt zanimal. V kolikor imate kakršnokoli vprašanje sem na voljo tudi preko mobilnega telefona: 00386 41 388 958

Robi Strah - vodja projekta Povezovanje izseljenske mladine ŠOU v Ljubljani

V Geelongu je bila na materinski dan sveta maša v cerkvi svete Družine, po maši pa se je napolnila dvorana slovenskega društva Ivan Cankar za praznično kosilo, ki je povežalo mnogo družin. Po kosilu so pripravili program, ki je razveselil mame in vse prisotne. Utrinek z odra je za spomin.

VAŠI DAROVI DO 16.5.2004

ZA BERNARDOV SKLAD: \$70: Stane Plaznik. **\$60:** Andrej Urbas. **\$40:** Andrejka Andrejaš. **\$30:** N.N., Ivan Lapuh. **\$20:** Marija Medved, Zvonko Bezjak, Katarina Šerbinek, Marija Rotar, Francka Butinar, Angela Medjites, Suzana Matak, Mirko Cuderman, Štefka Smole, Kristina Radesich, Pavla Bernetič, Ivan Škrajnar. **\$15:** Milenka Erzetič. **\$10:** Marija Uršič, Franc Murko, Katty Ogrizek, A. Pegan, Milica Iskra, M. Dolenc, Martin Šuštarich. **\$5:** Alojz Pavlovec, Rozika Pless, Matevž Jereb, Milica Hajek, Paula Vizintin, I.J. Klopčič. **ZA LAČNE: \$20:** Marija Kosi. **ZA MISIJONE: \$103:** J.T.Krušec. **\$20:** M. Zaja. **\$5:** Angela Fatur. **ZA BOLNIŠNICO NANGOMA: \$10:** N.N. **ZA PATRA HUGA: \$50:** Ivan Lapuh. **\$20:** Marija Uršič. **ZA PATRA PEPIJA: \$50:** Marija in Anton Brne.

HVALA ZA VAŠO DOBROTO!

p. Valerijan Jenko OFM, OAM
p. Filip Rupnik OFM
ST. RAPHAEL SLOVENIAN MISSION
313 Merrylands Rd., Merrylands NSW 2160
PO Box 280, MERRYLANDS NSW 2160
Tel.: (02) 9637 7147 in (02) 9682 5478
Mobile: 0419 236 783 Fax: (02) 9682 7692
valerian@pacific.net.au ** filipr@pacific.net.au

SV. RAFAEL SYDNEY

**Učiteljica Danica
Šajn z malim
Jordanom Kovič.**

APRILSKA DRUŽINSKO – MLADINSKA MAŠA (razen enega berila in Očenaša) je bila v znamenju Anzac dneva - spomina padlih v vojnah. Andrejka Andrejaš je ob oltarju razstavila spominske predmete, ki so nas spodbudili k molitvi za tiste, ki so dali svoje življenje za domovino Avstralijo. Ker je bila Kristina zadržana, je pri organizaciji pomagala Miriam Stariha. Pri maši je

prepeval mladinski zbor. Po maši pa smo predstavili najmlajšo članico naše skupnosti Georgio Anne, hčerkico Bogdana in Elaine roj. Skubla. Georga je prejela krst pred nekaj tedni in je že bila omenjena v Mislih. April in maj sta bila meseca številnih dogajanj in praznovanj. Najprej naj omenim pirhovanje, ki je bilo na velikonočni ponedeljek in je pritegnilo le malo število rojakov, a so se kljub temu lepo zabavali ob zvokih ansambla The Masters. Za postrežbo je bila na vrsti 2. delovna skupina. Tudi sekanje pirhov je bilo na sporedu. Hvala vsem, ki ste prispevali nagrade za žrebanje in za drugo pomoč.

V petek, 30. aprila 2004, je bila v naši dvorani odprta razstava – pregled delovanja Slovencev v zadnjih 50 letih. Razstavo so pripravili Martha

Magajna in Mihaela Šušteršič s pomočjo Jessice Kukovec. Istočasno je bila predstavljena knjiga »Sadovi slovenske dediščine - The Fruits of our Slovenian Heritage«, ki jo je sestavila Olga Lah; Uroš Ergaver in Igor Poch pa sta ji nudila računalniško podporo. Knjiga je bila natiskana v adelaidskem podjetju Finsbury Printing s pomočjo g. Ernesta Orla. Izdajo knjige so omogočili tako avstralsko-slovenske organizacije kot slovenska vlada. Knjiga je bogato opremljena s številnimi fotografijami in jo lahko dobite v Merrylandsu. Za knjigo sprejemamo donacije, ki nam bodo pomagale pri nadaljnjem razvoju arhiva, ki je nastanjen v podprtiličju dvorane v Merrylandsu. Kot zastopnica inštituta iz Slovenije je na otvoritev prišla tudi dr. Breda Čebulj-Sajko, ki je precej let svojega dela posvetila izseljencem.

1. maj 2004 je zgodovinski datum, ko je Slovenija in devet drugih držav vstopilo v Evropsko zvezo.

Ekipe stojnice 5. maja 2004 v Merrylandsu - z leve: Milka Stanič, Tončka Stariha, Marija Nemeš, Emilija Rutar, Ivanka Žele, Pavla Fabian, Vilma Kobal - Turco, Sonja Fisher, Kati Ogrizek in pater Valerijan.

Častni generalni konzul g. Alfred Brežnik je organiziral slovesno proslavo tega dogodka v dvorani Slovenskega društva, ki je bila za to priliko nabitno polna. Povabljeni so bili zastopniki držav Evropske zveze. Te je imenoma predstavila povezovalka programa Tanya Smrdel. Poleg godalnega ansambla Brigitte Bezjak je nastopil tudi moški zbor Rožmarin pod južnim soncem, mladinski zbor Južna zvezda, Martha Magajna in Olga Lah pa sta recitirali Prešernovo Zdravljico v obeh jezikih.

V nedeljo, 2. maja, je bila pri sv. Rafaelu sv. maša za domovino. Pred mašo je g. Brežnik razložil pomen praznovanja, po maši pa so v dvorani zapeli Hrušiški fanti, ki so nas tokrat že drugič obiskali. V ponedeljek je bilo v NSW Parlament House praznovanje z banketom. Udeleženi so bili zastopniki držav, ki so bile pridružene Evropske zvezi. Udeležilo se ga je tudi veliko naših rojakov.

Materinski dan smo praznovali v nedeljo, 8. maja 2004, z lepo udeležbo pri maši in na kosilu v dvorani. Otroci Slomškove šole so pod vodstvom Danice Grželj, Danice Šajn in Kristine Šuber priredili pester program v čast našim mamicam. Na klavirju je petje otrok spremljala Karmen. Za ozvočenje in glasbo je poskrbel Daniel Šuber.

SLUŽBE BOŽJE: Poleg rednih svetih maš po naših podružnicah pride peto nedeljo v maju na vrsto tudi obisk v **NEWCASTLU** in sicer v nedeljo, 30. maja, ob 6.00 zvečer. Vabimo rojake iz Newcastlea in okolice, da pridejo v čim večjem številu. Po maši je družabno srečanje s prigrizkom v dvorani.

ŠMARNICE: Zaključek te pobožnosti bo zadnjo nedeljo v maju pri sv. maši.

GARAGE SALE bo na dvorišču verskega centra sv. Rafaela v soboto, 29. maja, od 8.00 ure dalje. Prosimo rojake za predmete v dobrem in predvsem uporabnem stanju in pa seveda za pomoč pri prodaji.

POROKA:

NATALIJA ANDREJAŠ, Maraylia, NSW, hčerka Jožeta in Andrejke roj. Sodja, rojena v Westmead, NSW, krščena pri sv. Rafaelu in **DEAN SMITH**, Kellyville, NSW, sin Dennisa in Angele roj. Zielinski, rojen v Eastwoodu, krščen v North Ryde. Priči sta bila Tanya Andrejaš in Tony Spiteri. Med poročno mašo v soboto, 1. maja 2004, v cerkvi sv. Mateja, Windsor, NSW.

ODŠLI SO:

V petek, 16. aprila 2004, je v bolnišnici v Coomi, NSW, umrla **ERIKA ČREPINŠEK roj. Žirič**. Luč sveta je zagledala 13.4.1941 v Ljubljani. Pokojna zapušča otroke: Patrika, Benedikta, Meri in Friderika ter brata Bena Fonda, ki ima štiri otroke: Melindo, Karolino, Martina in Emilijo. Mama pokojne, Marija Žirič, je umrla julija 2001 in je bila pokopana na Breznici pri Bledu. Pogrebna maša je bila 21. aprila 2004. Pokojnica počiva na pokopališču v Coomi.

V soboto, 8. maja 2004, je v Ryde bolnišnici umrl **ALOJZ KEREC**, doma iz vasi Radovci v Prekmurju. Bil je sin Franca in Marije roj. Recek. Krščen je bil v župniji Grad, kjer je prejel tudi prvo sv. obhajilo, sv. birmo pa v Murski Soboti. V družini je bilo pet otrok: Cecilija in Franc doma, Gizela pa živi v Avstraliji. Poleg Alojza je med pokojnimi tudi mlajša sestra, ki je umrla v otroških letih. Pokojni je prišel v Avstralijo v februarju 1961 in pristal v Bonegilli. Potem je živel v Rozelle, v hiši sestre Gizele, pozneje pa v Gladesville. Bil je velik ljubitelj živali in je na svojem vrtu hranil ptiče. Pokojni je opravljal razna dela. Zaposlen je bil v opekarni in v tovarni gum North Rocks. Bolehal je od leta 1997, ko je imel operacijo na nogi.

Poleg zgoraj omenjenih bratov in sester zapušča tudi pet nečakinj in dva nečaka.

Pogrebna maša je bila opravljena v Merrylandsu, v sredo, 12. maja 2004, pokopan pa je bil na slovenskem pokopališču v Rookwoodu.

p. Valerijan

TOBIN BROTHERS
A BETTER WAY

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

Head Office
NORTH MELBOURNE, 189 Sandary Road, 9328 3999

BERWICK	9796 2866	NOBLE PARK	9558 4999
BRIGHTON	9596 2733	PAENHAM	9940 1277
CRANBOURNE	5996 7211	RINGWOOD	9870 8011
DONCASTER	9840 1155	St ALBANS	9364 0099
EAST BURWOOD	9886 1600	SUNSHINE	9364 8711
ESSENDON	9331 1800	WERRINEE	9748 7900
FRANKSTON	9775 5022		
GLENROY	9306 7211	Frances Tobin & Associates	
MALVERN	9576 0433	EAST BURWOOD	9807 9888
MOORABBIN	9532 2211	BRIGHTON	9596 8144

Member AFPA

Najstarejši Slovenec v Canberri

Gospod FRANC ERPIČ je obhajal visok življenjski jubilej. Praznoval je skupaj s svojimi prijatelji in rojaki svoj devetdeseti rojstni dan. V soboto, 6. marca 2004, prav na njegov rojstni dan, je bil prijeten in živahen večer do poznih ur. Obujali smo spomine, on pa nam je pripovedoval o življenju iz mladosti, kjer je odraščal v Šmihelu pri Novem mestu in do današnjih dni v Avstraliji.

Želimo mu vsi prijatelji v Canberri, po celi Avstraliji, Sloveniji, Ameriki in Argentini še mnogo zdravja in srečnih let med nami. Tvoji domobranci, ki so se borili za svobodno Slovenijo. Bog, domovina, narod.

Zvonko Bezjak

Spoštovani gospod Erpič, čestitamo Vam tudi iz uredništva Misli ob Vašem minulem prazniku in Vam želimo, da Vas dobri Bog še naprej ohranja in podpira na vsakem Vašem koraku.

Bog Vas živi in na zdravje!

Uredništvo Misli

Iz Zambije piše pater Miha Drevenšek

Dragi prijatelji,

Prisrčen sončni pozdrav iz sedaj že kar mrzle Zambije. Vsi smo še vedno v kratkih rokavih in sandalih in tako bomo tudi ostali celo 'zimo' ali mrzlo dobo, ki bo dosegla svoj višek tam nekje koncem junija.

Verjetno vas 'mantra firbec', zakaj vam nekdo piše iz Zambije. Trideset let mineva, odkar smo bili skupaj pri vas. Če se še kdo spominja skupine Minores, ki je prepevala pri vas leta 1974, potem se boste spomnili enega Miheta, ki je vodil to skupino. Veliko srečnih in lepih trenutkov smo preživeli skupaj ob slovenski pesmi in čisto preprostem domačem veselju. Nismo bili vrhunski glasbeniki. Peli smo pa z veseljem in čistim srcem, kar pa nas je tudi tako zblížalo, da se še jaz danes spominjam teh prisrčnih trenutkov, katere bi rad obudil in proslavil tudi med vami letos julija, ko nameravam priti med vas, stare znance, vsaj za en teden.

Kaj sem počel teh 30 let? Eno leto po Avstraliji sem se odpravil v Afriko – Zambijo kot misijonar. Tukaj sedaj bivam že skoraj 29 let. Lepa doba kaj, z zelo bogatimi življenjskimi izkušnjami, saj sem že dvakrat bil na smrtni postelji, enkrat me je zadela srčna kap, zgradil sem precej šol, cerkva, radijsko postajo, delal za begunce in končno obstal zadolžen za celo tiskarno, v kateri sem tudi naredil audio-video studio. Urednik sem treh revij, predstojnik samostana s 35 Frančiškoviimi sobraty, zraven pa se še vedno

počutim mlad, saj prepevam z mladimi in skrbim za njihov boljši jutri. Zato imam na spisku slovenskega botrstva kar 1171 otrok-sirot, katere pošiljam v šole in jim plačujemo vse najnujnejše za njihovo izobrazbo. Ja, to je vse obešeno na skoraj 60 let starih ramenih in vodeno s staro trmasto bučo, nataknjeno na Mihetov vrat, ha, ha, ha...

Kaj več se bomo pa pomenili, ko bomo obujali lepe spomine na prekrasne dni, ko smo še vsi bili mladi, suhi, pametni in lepi, ha,ha, ha... Če Bog da, se bo to uresničilo koncem julija letos.

Do takrat pa na veselo snidenje preko Misli z mislijo na vas.

Vaš p. Miha iz Zambije

**MIDITEK MUSIC PRODUCTION,
RECORDING & TUITION.**

LENTI LENKO, BA(Mus), AAGM, LAGM (TD), OAM.
TEACHER OF PIANO, ORGAN, KEYBOARD AND THEORY.
PROVIDING PROFESSIONAL FRIENDLY SERVICE & TUITION
WITH VERY REASONABLE RATES!
52 GLADESWOOD DRIVE,
MULGRAVE, VICTORIA, 3170.
PHONE / FAX- (03) 9701-0159.
MOBILE - 0438-256-257.
WWW- www.miditek.com.au
EMAIL- administration@miditek.com.au

OHRANJANJE DEDIŠČINE SLOVENSKE SKUPNOSTI

V večeru zadnjega dne aprila 2004 so v verskem in kulturnem središču v Merrylandsu odprli razstavo zgodovinskega prikaza utripa življenja slovenske skupnosti v NSW IN ACT ter predstavili novo knjigo *Sadovi slovenske dediščine*. Pred odprtjem razstave je spregovoril odpravnik poslov Veleposlaništva RS v Canberri g. Bojan Bertonec:

Spoštovani rojaki, spoštovani organizatorji in sodelavci Zgodovinskega arhiva, spoštovani gostje. Danes prisostvujemo pomembnemu dogodku tako z vidika avstralskih Slovencev – posebej skupnosti v državi New South Wales – kot tudi z vidika matične Slovenije.

Zgodovinski arhiv avstralskih Slovencev predstavlja odločilen premik v organiziranem in kvalitetnem ohranjanju dediščine slovenske skupnosti v Avstraliji in posredno dediščine Slovencev nasploh.

Takšen pristop odraža pomen, ki ga pripisujemo temeljnim vrednotam kulture in tradicije za slovensko nacionalno življenje, njegov obstoj in razvoj.

Ob tej priložnosti in v enakem duhu z zadovoljstvom sprejemamo v roke knjigo z naslovom *Sadovi slovenske dediščine* v izdaji Zgodovinskega arhiva, pod vodstvom Olge Lah. Ob tem seveda ne gre prezreti tudi prispevka vseh sodelujočih v projektu, kot je opozorjeno že v uvodu knjige.

Novo delo brez dvoma prispeva izjemen

vpogled in hkrati temeljit zgodovinski prerez slovenske skupnosti v tem delu Avstralije. Raznolikost vidikov, ki jih obravnava delo – socialni, izobraževalni, kulturni, jezikovni, literarni, medijski in nenazadnje družabni – vse to odraža bogato življenjsko zgodbo Slovencev v zadnjega pol stoletja tu v Avstraliji. Pravim v Avstraliji kot celoti, saj se ob državi New South Wales in Australian Capital Territory ni mogoče izogniti podobnosti z dogajanjem po drugih delih Avstralije. Tudi v tem je knjiga, recimo, prvenec in delovni model.

V knjigi zajeta pot je vpeta v razumevanje, da prehojena pot ni bila vedno preprosta ali lahka. Nasprotno. In v tem je knjiga veliko priznanje Slovencem tu ter obenem posrednik razumevanja o izseljenjski zgodbi vsem v domovini in drugod. Dodatno k temu pa je zgodba tudi opomnik prispevka, ki so ga Slovenci vložili v izgradnji avstralske multikulturne družbe. Ocene tudi slovenskega prispevka so v Avstraliji nedeljeno pozitivne. In to navdaja s ponosom in zaupanjem v prihodnost. Gre za potrditev trdnosti slovenske nacionalne identitete, ki kot taka ostaja bistven element v – uradno od jutri – tudi širši Evropi, oziroma Evropski uniji, katere enakopraven član je postala Slovenija.

Da pa nam je prav na predvečer tega zgodovinskega koraka za Slovenijo in vse Slovence dovoljeno ob javnem uvodu te imenitne knjige pregledati še razstavo z enakim imenom, je skorajda simbolično. Razstava je tako dodaten element opravljenega dela in oprijemljiv pomnik. Upajmo, da bo informacija, ki jo prinaša v zanimanje in interes širši skupnosti. Prav gotovo pri tem računamo tudi na tukajšnji slovenski medijski glas.

Naj bo povedanega dovolj. Z zadovoljstvom se bomo prepustili pripovedi razstave.

Dovolite mi torej, da tudi uradno odprem razstavo *Sadovi slovenske dediščine*.

Antonia (Tončka) Vodopivec, Danila Pirjevec in otroci v slovenski šoli v Cabramatta okoli leta 1963. (Fotografija v novi knjigi *Sadovi slovenske dediščine*, stran 33).

Sadovi slovenske dediščine The Fruits of Our Slovenian Heritage

Hvaležni smo Ovijačevi družini, da so nas povabili v Sydney, kjer smo 30. aprila 2004 z njimi praznovali predstavitev knjige Sadovi slovenske dediščine, ki je nastala ob delu njihove hčerke Olge Lah in sodelavcev.

Pri Ovijačevih je prijetno, ker so tam doma pesem, rože, prijatelji in spomini na prijatelje. Kdor poje, hudo ne misli, je rekla Marica.

Olga je skrbno, tenkočutno in nepristransko ob sodelovanju mnogih zbrala zgodovinske podatke, ki so obogatili življenje slovenske skupnosti v NSW. Začrtala nam je pot, po kateri ji lahko sledimo in dopolnjujemo našo dediščino.

S svojim delom in požrtvovalno ljubeznijo so si Slovenci v Avstraliji pisali zgodovino. To je živa reka dogodkov, iz katere smo zajemali življenje. Vsi Slovenci brez izjeme so obogatili našo skupnost in ustvarili občutek medsebojne pripadnosti, vzajemnosti in ljubezni, da se nismo izgubili v morju tujega. Par tisoč raztresenih slovenskih družin v oceanu tujcev je nihalo med upanjem in obupom, dokler se nismo našli.

Hvala Olgi in njeni ekipi sodelavcev za uspešno predstavitev naše skupne dediščine.

Nismo bili vsi enako aktivni in ne enako sposobni, vendar vsi uživamo sadove naše dediščine.

Kot pravi Marica: »Ni treba ne hvaležnosti ne plačila,

kajti delo, ki ga opravljaš z ljubeznijo, ti samo nudi občutek zadovoljstva in sreče. Vse, kar je narejeno s srcem, je zapisano v srcih.«

Olga pravi: »Vedno je težko omenjati imena, v strahu da bi koga spregledala, ker so vsa imena pomembna.«

Tudi meni je težko omenjati imena, toda prepričana sem, da je bil mož Jože Olgi glavni pomočnik.

Prvega maja 2004 smo v Sydneyu tudi proslavljali pristop Slovenije v Evropsko skupnost. Po trinajstih letih neodvisnosti smo spet postali del velike družine. Barbara Suša mi je pisala iz Slovenije: "Zdaj smo v Evropi, ampak to je tako kot na poroki: riž leti, svati se veselijo, človek pa ne ve, kaj ga v tem zakonu čaka. Bomo videli! Samo, da ne bo slabše, pravijo ljudje. Tako kot pri poroki smo žrtvovali velik del svoje suverenosti, ampak druge izbire nismo imeli. Upajmo, da se ne bomo utopili v prijateljski družbi, za katero smo se brez nasilja odločili. Upajmo, da bomo ostali Slovenci."

Cilka Žagar, Lightning Ridge NSW
cilka@bigpond.com

Triperesna ustvarjalna deteljica pri novi knjigi in razstavi: Mihaela Šušteršič, Olga Lah in Martha Magajna so ob sodelavcih Urošu Ergaverju, Tanyi Smrdel in Igorju Pochu in drugih prav ob vstopu Slovenije v Evropsko zvezo pripravile v Sydneyu bogato razstavo in novo knjigo.